

NÁPAD PRO MNÍŠEK

města Mníšek pod Brdy – 3. ročník

Pravidla realizace participativního rozpočtu

připravila

1. CO JE TO NÁPAD PRO MNÍŠEK?

Nápad pro Mníšek je tzv. participativní rozpočet. Participativní rozpočet obecně představuje nástroj zlepšující komunikaci mezi radnicí a občany při rozhodování o rozdělení financí z městského rozpočtu. Obecně je možné popsat **participativní rozpočet jako část peněz městského rozpočtu, o jejímž využití spolurozhodují obyvatelé společně se svými volenými zastupiteli.**

Postup **pro tvorbu participativního rozpočtu Mníšek pod Brdy** lze popsat ve zkratce tak, že:

1. obyvatelé podávají návrhy, co by se za peníze z participativního rozpočtu mělo v Mníšku v následujícím roce vylepšit.
2. Svě návrhy předkládají městskému úřadu k posouzení z hlediska realizovatelnosti.
3. Za asistence města se setkávají na veřejných diskusích. Na nichž prezentují a případně diskutují o svých návrzích.
4. Vyvrcholením procesu je hlasování o tom, které návrhy mají být z peněz participativního rozpočtu zrealizovány.

Pro realizaci výstupů tohoto postupu bude využito 500 000,- Kč, které tak tvoří vlastní participativní rozpočet. Tato částka bude využita v roce 2022, případně převedena do rozpočtu roku 2023 s tím, že musí být vynaložena na návrhy občanů, které budou předloženy a vybrány ve shodě s následujícím postupem na základě jasně definovaných pravidel odsouhlasených zastupitelstvem města.

Rada města sběr nápadů v průběhu procesu tvorby participativního rozpočtu využívá také jako informaci o potřebách obyvatel a jejich představách rozvoje města. Některé z návrhů tak mohou být realizovány z rozpočtu města na základě diskuze v zastupitelstvu města.

Cílem 3. ročníku participativního rozpočtování města Mníšek pod Brdy je:

1. Zapojit do rozhodování co největší množství občanů města:

Indikátor úspěchu: Závěrečného hlasování se zúčastní minimálně tolik hlasujících, jako je 15 % obyvatel Mníšku pod Brdy starších 15 let¹. tj. 678 hlasujících (obdobný počet jako v roce 2018).

2. Získat od obyvatel konstruktivní návrhy, jak zvýšit jejich kvalitu života ve městě.

Indikátor úspěchu: během podávání návrhů získá Mníšek alespoň 12 návrhů. Tj. alespoň 2 návrhy na 1000 obyvatel (tj. obdobný počet jako v roce 2018).

3. Zajistit naplnění očekávání obyvatel zapojených do tvorby a rozhodování o participativním rozpočtu (tzn. zejména důkladné ověření realizovatelnosti návrhů a prevence konfliktů při jejich realizaci).

Indikátor úspěchu: Návrhy vybrané během hlasování budou zrealizovány v podobě tak, jak byly občany vybrány během hlasování s minimálními odchylkami (podoby, ceny atp.).

4. Zapojit do procesu a zohlednit představu dětí (dětský parlament)

Indikátor úspěchu: Počet návrhů podaných osobami mladšími 18 let

¹ V roce 2020 dle dat ČSÚ žilo v Mníšku 4520 obyvatel starších 15 let.

2. POSTUP PŘÍPRAVY NÁPADU PRO MNÍŠEK V ROCE 2021

Navrhovaný postup lze rozdělit do několika základních kroků, resp. etap. Níže uvádíme navržený časový harmonogram s hlavními milníky, které označují odpovídající postup realizace.

0. Stanovení pravidel a detailní podoby postupu tvorby Participativního rozpočtu

Milníky:

- Navržení cílů, pravidel a detailní podoby postupu tvorby PaR v pracovní skupině
- Představení a konzultace postupu zastupitelstvem (17.5.)
- Příprava plánu a podkladů pro informování obyvatel
- Schválení postupu radou (31. 5.)

1. Informování a motivace občanů k podávání návrhů

Milníky:

- Informování klíčových partnerů projektu
- Kompletní prezentace participativního rozpočtu
- Web - Zajištění možnosti podávat návrhy
- Formální kontrola návrhů a zveřejnění

2. Prověření realizovatelnosti a úprava návrhů občanů

Milníky:

- Hodnocení návrhů z hlediska realizovatelnosti a zpětná vazba autorům
- Setkání s veřejností a autory nad podanými návrhy (září)
- Finalizace návrhů ve spolupráci úřad – autor (říjen)
- Příprava podkladů pro informování obyvatel

3. Prezentace a výběr návrhů k realizaci

Milníky:

- Informování občanů o finální podobě návrhů a blížícím se hlasování
- On-line hlasování (15. 11. – 30. 11.)
- Informační kampaň o výsledcích hlasování

4. Vyhodnocení postupu tvorby participativního rozpočtu a realizace návrhů

Milníky:

- Alokace financí na realizaci vybraných návrhů do rozpočtu 2022
- Vyhodnocení výsledků a návrhy na zlepšení pro další ročník
- Schválení pravidel pro další ročník radou/zastupitelstvem
- Příprava realizace vybraných návrhů

3. PRAVIDLA PARTICIPATIVNÍHO ROZPOČTU

- I. **Obecná pravidla** – stanovují základní parametry participativního rozpočtu
- II. **Pravidla pro posouzení realizovatelnosti návrhů** stanovují, jaké návrhy občanů mohou být financovány z participativního rozpočtu
- III. **Pravidla pro podávání návrhů obyvateli** stanovují, kdo může podat návrh
- IV. **Pravidla pro formální podobu zpracování návrhu** stanovují podobu toho, jakou podobu má jejich návrh mít.
- V. **Pravidla pro postup přijetí a posouzení realizovatelnosti návrhu** upravují, jakým způsobem probíhá postup a dialog nad hodnocením realizovatelnosti návrhu.
- VI. **Pravidla pro výběr návrhů určených k realizaci – hlasování**
- VII. **Pravidla pro zpracování a interpretaci výsledků hlasování**

I. *Obecná pravidla*

1. Pro participativní rozpočet bude v rozpočtu města pro rok 2022 vyhrazena částka 500 000 ,- Kč.
2. Finance z participativního rozpočtu budou využity na realizaci návrhů občanů zaměřených na zkvalitnění života obyvatel Mníšku pod Brdy ve shodě s následujícími pravidly.
3. Role města je asistence občanům při vymýšlení a podávání návrhů. Je odpovědné za posouzení realizovatelnosti návrhů, případně spolupráce na jejich úpravě do realizovatelné podoby. V poslední fázi je to příprava a samotná realizace návrhů, které občané vyberou k realizaci.
4. Finance participativního rozpočtu nesmí propagovat produkty, služby, činnosti či stanoviska subjektů komerčního, nekomerčního, náboženského či politického charakteru.
5. Finance participativního rozpočtu nejsou určena na financování činností realizovaných spolky.
6. Návrhy občanů musí být realizovány na území katastru města Mníšek pod Brdy.

II. *Pravidla pro posouzení realizovatelnosti návrhů*

1. Realizace návrhu musí být v kompetenci města a nesmí odporovat právním předpisům ČR.
2. Realizace návrhu musí být v souladu se strategickým a územním plánem.
3. Investice musí být realizována na majetku města.
4. Návrh musí mít přínos pro město a jeho občany. Musí být přístupný a využitelný všemi občany města.
5. Součástí celkových nákladů musí být i náklad na projektovou dokumentaci.
6. Návrh musí být realizovatelný do konce roku následujícího rozhodnutí v závěrečném hlasování.
7. Návrh nebude generovat roční provozní náklady přesahující 10 % jeho pořizovací ceny.

III. *Pravidla pro podávání návrhů*

1. Návrh může podat kdokoliv z obyvatel města (tj. trvale bydlící či žijící).
2. V případě, že je autor/ka návrhu mladší 15 let, pak musí návrh podpořit jeho/její zákonný zástupce.
3. Každý obyvatel může podat i podpořit více než jeden návrh.
4. Návrh může být doručen prostřednictvím on-line formuláře na webu participativního rozpočtu, e-mailem na adresu koordinátora či na podatelnu Městského úřadu (adresa)

IV. *Pravidla pro formální podobu návrhu*

Formálně správně budou návrhy obsahující:

1. název
2. stručná anotace
3. zdůvodnění - popis výchozí situace, na kterou autoři reagují včetně přesné specifikace místa
4. detailní popis navrhovaného řešení (účel, cíl, aktivity atp.)
5. odhadované náklady na realizaci návrhu (včetně informací o nákladech na údržbu)
6. kontakty na autora návrhu tzn., adresa bydliště, telefon, e-mail (je-li)
7. jméno a kontakty na zákonného zástupce v případě že je navrhovatel/ka mladší 15 let
8. součástí popisu podávaného navrhovaného návrhu, pak musí být, ilustrativní obrázek, jehož autorem je předkladatel návrhu nebo k němu má autorská práva (např. foto současného stavu, ale také obrázky, skici atp., které návrh ilustrují).

Další přílohy usnadňující hodnocení realizovatelnosti návrhu (položkový rozpočet, další ilustrační obrázky) jsou nepovinné.

V. Pravidla pro postup přijetí a posouzení realizovatelnosti návrhu

1. Kontrola předložených návrhů bude prováděna průběžně během období určeného pro jejich podání.
2. Návrhy u sebe soustředí koordinátor, který provede kontrolu jejich formální správnosti. V případě, že je návrh formálně v pořádku začíná posouzení jeho realizovatelnosti, je prezentován na webu participativního rozpočtu a koordinátor poskytne navrhovateli zpětnou vazbu.
3. V případě formálních nedostatků vrací návrh autorovi k dopracování.
4. Koordinátor poskytne navrhovateli prvotní zpětnou vazbu k návrhu v rozlišení:
 - A – návrh je realizovatelný v podobě, jak byl přijat.
 - B – návrh vyžaduje další posouzení realizovatelnosti a/nebo případně vyžaduje úpravu do realizovatelné podoby.
 - C – návrh není realizovatelný z důvodu principiálního nesouladu s pravidly a není jej možné upravit do realizovatelné podoby.
 - D – návrh není realizovatelný z participativního rozpočtu, ale jeho realizace je městem plánována.
5. Výsledek této kontroly bude zveřejněn na webu participativního rozpočtu a během následného veřejného (sousedského) setkání autorů a dalších obyvatel Mníšku pod Brdy.
6. Toto (sousedského) veřejné setkání slouží k diskuzi nad podanými návrhy mezi navrhovateli a dalšími občany města a případné zpětné vazbě autorům, které může autor využít pro změnu svého návrhu v dalším kroce – individuální konzultaci s úřadem.
7. V případě věcného sporu s pravidly realizovatelnosti (skupina B) a/nebo za předpokladu zájmu ze strany navrhovatele (A) poskytne koordinátor ve spolupráci s příslušným odborem městského úřadu možnost individuální konzultace sloužící k dohodě nad možnou úpravou návrhu do realizovatelné podoby (A).
8. O výsledcích individuálních konzultací bude sepsán zápis shrnující obsah jednání, případně návrhy úprav návrhu či odůvodnění, proč nebude návrh dále upravován nebo je vyřazen z dalšího procesu hodnocení (C). Tento zápis bude zaslán autorovi návrhu. Koordinátor zveřejní výsledné rozhodnutí o realizovatelnosti návrhu na webu participativního rozpočtu.
9. Pokud návrh projde úspěšně touto kontrolou, má se za to, že je realizovatelný a může být zařazen do hlasování.

VI. Pravidla pro výběr návrhů určených k realizaci – hlasování

1. Hlasování bude probíhat pouze elektronickou formou na webových stránkách participativního rozpočtu.

2. Hlasující bude muset své hlasování ověřit pomocí PIN kódu zasláního na mobilní telefon prostřednictvím SMS.
3. Při hlasování bude využit takový volební algoritmus, který umožní distribuci kladných i záporných hlasů mezi jednotlivé návrhy.
4. Hlasující může rozdělit své hlasy mezi libovolné návrhy. Jednomu návrhu však maximálně jeden hlas.
5. Počet hlasů bude stanoven na základě počtu návrhů, o kterých se bude hlasovat. Počet kladných hlasů se stanoví jako 1/3 počtu návrhů (zaokrouhлено na celá čísla dolů). Počet negativních hlasů bude v poměru 1 ku 2 k hlasům pozitivním. Negativní hlasy lze použít po použití hlasů pozitivních v poměru 2 ku jedné k pozitivním.

VII. Pravidla pro zpracování a interpretaci výsledků hlasování

1. Sečtou se, příp. odečtou, všechny hlasy pro jednotlivé návrhy.
2. Na základě získaných hlasů se sestaví výsledkový žebříček.
3. Na základě tohoto žebříčku se rozdělí finanční prostředky potřebné pro realizaci návrhu, v pořadí od návrhu, který získal nejvíce bodů až do vyčerpání přidělených finančních prostředků.
4. Pokud finanční prostředky nedostačují na realizaci následujícího návrhu v žebříčku, bude moci Rada města rozhodnout o zvýšení částky vyhrazení na participativní rozpočet. Maximálně však bude takto možné zvýšit participativní rozpočet o částku v pravomoci rady.
5. Pokud získají dva či více návrhy stejný počet bodů, realizuje se ten s nejvyšším rozpočtem.
6. Výsledek hlasování, která budou v souladu s pravidly uvedenými výše, bude platný pro návrhu rozpočtu města pro rok 2022.